

"Iedereen mag hier zichzelf zijn"

"Iedereen mag hier zichzelf zijn." Zo typeert G. Slootweg de sfeer op de maandelijkse bijeenkomsten van Koinonia. Aan de oorsprong van de vereniging staat het echtpaar Herman en Jannie Freeke in het Betuwse Lienden. Zij wilden de jeugd weerbaar maken tegen "antichristelijke invloeden van de moderne tijdgeest." Een plaats van gemeenschap (betekenis van Koinonia) waar ouderen en jongeren elkaar ontmoeten rond Woord en belijdenis.

Slootweg maakte sinds 1991 deel uit van het bestuur en is nu voorzitter. Het eerste bestuur bestond uit H. Freeke, N. den Ouden, D. D. van der Ende, G. de Ruyter en J. Verbeek. Freeke is in 2003 overleden. "Freeke was de drijvende kracht en werd daarbij gestimuleerd door zijn vrouw. Zij was de motor achter haar man. Ze voelde aan dat deze bijeenkomsten noodzakelijk waren, uit een soort roepingsbesef."

Freekes vrouw en enkele kinderen zijn nog steeds betrokken bij de vereniging. Koinonia trekt haar bezoekers vooral uit de rechterflank van de gereformeerde gezindte, zoals de Nederlandse Hervormde Kerk (nu Protestantse Kerk), Hersteld Hervormde Kerk, Oud Gereformeerde Gemeenten en Gereformeerde Gemeenten (in Nederland).

Wat is het geheim van Koinonia?

"Het is een gemeenschap waarin je wordt geaccepteerd. Iedereen voelt zich hier thuis. Er heerst een sfeer van goede bedoelingen. Men is blij dat je er bent. Er is ruimte voor een verscheidenheid van theologische opvattingen, als ze maar passen in de bandbreedte van de Bijbels-gereformeerde traditie. Het aardige is dat veel sprekers elk jaar terugkomen omdat de sfeer hen zo aanspreekt."

Geen last van kerkelijke of theologische onderwerpen die voor scheiding zorgen?

"We stellen alle mogelijke onderwerpen aan de orde, maar er is een basis van vertrouwen. We gaan integer met verschillen om. Dat is de invloed geweest van het echtpaar Freeke. We hebben in het verleden gesproken over de kerkelijke ontwikkelingen rond Samen op Weg waar ds. D. Heemskerk het woord voerde. Maar we hebben ook sprekers als H. Klink en A. de Reuver, die zich bewegen midden in de Protestantse Kerk. Klink sprak bijvoorbeeld over Bonhoeffer of Kaj Munk. Dat werd breed gewaardeerd. Ook oud-hoogleraar A. Th. van Deursen sprak regelmatig op onze vergaderingen."

Wat is de theologische kleur van het publiek?

"Noem het de sfeer van het Reveil, het gedachtegoed van Groen van Prinsterer, van Da Costa en zijn Nederland-Israëlgedachte. Maar de reikwijdte is tegelijkertijd ook breder. Freeke was een volgeling van Ph. J. Hoedemaker, bij Den Ouden hing aan de schoorsteenmantel een portret van Kohlbrugge."

Hoe ziet het programma er uit en wie komen er?

"De deelnemers komen uit het gehele land: Noord-Brabant, de Veluwe en Zuid-Holland, in grote lijnen uit de Biblebelt. Doorgaans komen er tussen de dertig en de vijftig mensen en dat aantal blijft stabiel. Daar zijn we blij mee. We hebben eens per maand een bijeenkomst in het hervormde verenigingsgebouw De Open Deur in Lienden. Dat gebeurt altijd op een zaterdag. Slechts één keer zijn we daarvan afgeweken toen een rabbijn voor ons sprak en hij op die dag sabbat vierde. Toen zijn we uitgeweken naar een donderdag. Het programma bestaat doorgaans uit een meditatief openingswoord, waarna de lezing begint. De bespreking vindt plaats in een open sfeer. Er mag best eens kritisch gereageerd worden, maar het wordt nooit negatief. "

Wat gaat er veranderen na 25 jaar?

"Niets, als het even kan, het blijft zoals het is, omdat de formule nog steeds voldoet. Je ziet dat mensen van diverse kerkelijke achtergronden steeds weer terugkomen en zich herkennen in onze "gemeenschap". Ieder is er hartelijk welkom. Het bestuur is inmiddels uitgebreid en bestaat uit ons erelid, mevrouw Freeke-De Haas, haar drie dochters Corine Loman-Freeke, Ger-Janneke Boersma-Freeke en Anne-Marie van der Boom-Freeke, de heren De Bruijn, De Jonge, Ordelman en Wemmers. De belangrijkste taak van het bestuur is eigenlijk het opstellen van het jaarprogramma, waarbij vooral de onderwerpen en de sprekers de aandacht vragen. Sinds vorig jaar beschikken we over een website (www.studieverenigingkoinonia.nl) waarop allerlei informatie over Koinonia te vinden is, onder meer het jaarprogramma en vergader-tijdstippen. Het is de bedoeling nog meer vulling te geven aan de informatievoorziening, bijvoorbeeld door het geven van een samenvatting van een lezing. Natuurlijk gaan we met onze tijd mee, maar wat we buitengewoon graag willen bewaren is de unieke sfeer die Koinonia kenmerkt, gebondenheid aan Schrift en traditie, maar juist met een open oog voor nieuwe ontwikkelingen, die proberen te plaatsen en te toetsen, in de sfeer van onderlinge verbondenheid en respect."

Hoe gaat het jubileum verlopen?

"Volgende week zaterdag is er een excursie naar Den Haag. SGP-voorlichter Menno de Bruijne geeft een rondleiding in de Tweede Kamer, vervolgens kunnen de deelnemers een museum bezoeken en we sluiten af met een gezamenlijke stadswandeling. We beginnen de dag in de kantine van het bedrijf van de man van Corine Loman-Freeke en daar eindigen we ook weer. In het bestuur overleggen we nog of we een brochure uitgeven ter herinnering aan het jubileum."

G. Slootweg

G. Slootweg (1956) is leraar geschiedenis en decaan aan de Christelijke Scholengemeenschap Maurits in Middelharnis. Daarnaast is hij gemeenteraadslid voor de SGP in Middelharnis. Hij is twaalf jaar wethouder geweest, heeft zeventien jaar gefungeerd als secretaris van het bestuur van een school voor speciaal onderwijs en was ongeveer vijftien jaar voorzitter van een samenwerkingsverband van protestants-christelijke scholen. Slootweg is lid van de Gereformeerde Gemeenten en was vele jaren actief in het plaatselijke jeugdwerk van dit kerkverband.